

Bankovní statistika za červen: Nejnižší podíl nevýkonných úvěrů u firem za posledních patnáct let – ke konci června se dostal pod tři procenta! Obyvatelstvo nadále splácí hypotéky jako hodinky.

Komentář České bankovní asociace k vývoji vkladů, úvěrů a nevýkonných úvěrů za červen 2023 dle statistik ČNB

Autor: Miroslav Zámečník, hlavní poradce České bankovní asociace
Praha, 31. července 2023

Česká bankovní asociace publikuje řadu ekonomických indikátorů ČBA Monitor, včetně hlavních parametrů vývoje úvěrů a vkladů v tuzemském bankovním systému. Takže na adrese <https://www.cbamonitor.cz/kategorie/uvery-a-vklady> najdete každoměsíčně aktualizované vybrané údaje z bankovní statistiky publikované Českou národní bankou. Jako obvykle tedy jen postřehy k věcem, které doporučuji pozornosti čtenářů.

Nevýkonné úvěry

Bankovní statistika za červen, právě vydaná Českou národní bankou, přináší pozoruhodné zjištění: firemní úvěry nejen že zůstávají zdravé, ale podíl těch nevýkonných dokonce klesnul pod tři procenta – na 2,98 %. To je nejnižší číslo za posledních mnoho let, nižší bylo v listopadu 2007, kdy stejný ukazatel dosáhl 2,91 %. U živnostníků se podíl nesplácených závazků vůči bankám postupně snižuje, u spotřebitelských úvěrů se rovnává minimu z října 2019 a v případě hypoték pak pohybuje na úrovni historicky nejnižších hodnot.

Pokud by člověk měl porovnat to, jak lidé a firmy žehrají na současnost, a zároveň vzorně splácí, je v tom mírně řečeno nepoměr: skutečná mizérie se vždy odzrcadlí v (ne)kvalitě bankovních úvěrů. Kolektivní psychologie se nicméně promítá do malé chuti k čerpání úvěrů, potažmo k investicím, což je vidět na makroekonomické úrovni jako nepoměr mezi stále vysokou mírou úspor, ale velmi slabou investiční mírou.

Europůjčky

Před více jak rokem začaly firmy reagovat na úrokové diferenciály mezi korunou a eurem, a půjčovaly si eurové úvěry s tehdy podstatně nižším úročením.

Úvěry v cizích měnách, tedy v podstatě výhradně v euru, stouply meziročně o čtvrtinu, tedy o 125 miliard korun, meziměsíčně o více než 10 miliard na 619,3 miliardy. Starají se tak o veškerý růst celkových úvěrů, vyjádřeno v korunách i cizí měně dohromady.

Opět připomínáme, že meziroční srovnání dosti zkresluje faktor Sberbank, která loni přišla o licenci, takže z bankovní statistiky vypadly všechny úvěry. Za duben a dále už portfolio úvěrů Sberbank v nominální hodnotě 47,1 miliardy znovu v bankovní statistice figuruje za cenu pořízení 41 miliard, neboť je převzala jednou smlouvou jiná banka. V meziročním srovnání toto zkreslení bude patrné zvláště u úvěrů až do dubna příštího roku.

Vklady

Vklady firem v korunách i cizí měně meziměsíčně poklesly o zhruba jedno procento, tedy o 14 miliard, bylo to však po mimořádně vysokém květnovém vzestupu o 41,9 miliardy. Zároveň je nutné zmínit jejich vysoký meziroční nárůst, který souvisí s mimořádně obezřetným chováním firem, jež na období zvýšené nejistoty a řady

nepredikovatelných rizik zareagovaly šetřením, které se nedotklo jen zbytných provozních výdajů. Firmy omezovaly také investice, což poznamenává možnosti budoucího růstu. Dobrá zpráva je, že na oživení budou schopny reagovat, protože na to budou mít peníze, alespoň podle jeden a půl bilionu korun na bankovních vkladech.

Nadále platí, že vklady obyvatel objemem ty firemní stále s velkou rezervou převyšují, jsou na dohled od 3,3 bilionu korun, takže oproti těm firemním víc jak dvojnásobné. V obou případech úložky výrazně přesahují objemy vypůjčených prostředků, což je u firem zásadní nový fenomén, který se objevil poprvé v létě 2020, a od té doby se firemní „kladné saldo“ zvyšuje. U živnostníků je málo známým faktem, že aktivní saldo, kdy méně dluží, než mají uloženo, mají již mnoho let.

Vývoj úvěrů a vkladů (v mil. Kč)

Období	Nefinanční podniky		
	vklady	Úvěry	saldo
30.6.2023	1 503 274,9	1 292 557,4	210 717,5
31.12.2021	1 308 877	1 190 673	118 204
31.12.2020	1 217 934	1 123 034	94 900

Zdroj: ČNB (ARAD), vklady a úvěry rezidentů dle sektorového hlediska (Kč + cizí měna)

Vývoj úvěrů a vkladů (v mil. Kč)

Období	Domácnosti – živnosti			Domácnosti – obyvatelstvo		
	vklady	úvěry	Saldo	vklady	úvěry	saldo
31.5.2023	157 206,5	47 105,8	110 100,7	3 278 630,9	2 109 858,7	1 168 772,2
31.12.2022	143 566,4	46 584,5	96 981,9	3 175 253,7	2 047 474,9	1 127 778,8
31.12.2021	171 035	47 641	123 394	3 020 385	1 948 112	1 072 273
31.12.2020	166 284	47 008	119 276	2 822 763	1 763 145	1 059 618

Zdroj: ČNB (ARAD), vklady a úvěry rezidentů dle sektorového hlediska (Kč + cizí měna)

Vývoj nevykonných úvěrů

	Prosinec 2011	Prosinec 2020	Prosinec 2021	květen 2023
Domácnosti, spotřební úvěry	11,3 %	5,08 %	4,67 %	3,93 %
Domácnosti, hypoteční úvěry	3,09 %	0,88 %	0,74 %	0,58 %
Podniky	8,2 %	4,15 %	3,84 %	2,98 %

(Zdroj: ČNB (ARAD))

O autorovi komentáře

Miroslav Zámečník je český ekonom a publicista. Absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a později se věnoval studiu na Georgetown University ve Washingtonu. V letech 1994 až 1998 byl zástupcem České republiky ve Světové bance, V letech 2000 až 2001 pracoval ve vedení Revitalizační agentury a Konsolidační banky. Jako člen Národní ekonomické rady vlády (NERV) spolupracoval na protikrizových opatřeních.

Mimo svou konzultantskou praxi v současnosti působí jako hlavní poradce České bankovní asociace. Ve svém volném čase se věnuje „birdwatchingu“, pozorování ptáků v přírodě.

O České bankovní asociaci

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990 a je dobrovolným sdružením právnických osob podnikajících v oblasti peněžnictví. V současné době sdružuje 32 členů. Rolí asociace je především zastupovat a prosazovat společné zájmy členů, prezentovat roli a zájmy bankovníctví vůči veřejnosti, podílet se na standardizaci postupů v bankovníctví a na vytváření odborných zvyklostí, podporovat harmonizaci bankovní legislativy s legislativou Evropské unie a vyvíjet aktivitu v informativní a školící oblasti. ČBA je členem Evropské bankovní federace a EMMI. Více informací na www.cbaonline.cz.

Další informace obdržíte na adrese:

media@cbaonline.cz